

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Rīgā 2021. gada 29. janvārī

Nr. 21

“Labdarības maratons “Dod pieci!”” organizatoriem

Tomam Grēviņam

Rūtai Dimantai

Dagnijai Neimanei-Vēverei

Sanitai Jembergai

Informācijai – Saeimas priekšsēdētājai Inārai Mūrniecei

Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam

Tieslietu ministram Jānim Bordānam

Labklājības ministrei Ramonai Petravičai

Iekšlietu ministram Sandim Ģirģenam

Veselības ministram Danielam Pavļutam

Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētājam

Jurim Jurašam

Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētājam

Andrim Skridem

Par vardarbības mazināšanu Latvijas ģimenēs

Esmu saņēmis ar sabiedrisko mediju atbalstu īstenotās akcijas “Labdarības maratons “Dod pieci!”” organizatoru atklātu vēstuli, kurā apkopoti priekšlikumi un ieteikumi vardarbības mazināšanai valstī.

Atzinīgi vērtēju sabiedrisko mediju ieguldījumu saistībā ar jautājumu aktualizēšanu par vardarbības izplatību un tās graužošo ietekmi uz sabiedrību kopumā. Iesniegtie priekšlikumi paredz konkrētus un atbalstāmus pasākumus, kuru īstenošanā nepieciešams iesaistīties vairāku nozaru atbildīgajām ministrijām. Apkopotie priekšlikumi iezīmē tos darbības virzienus un uzdevumus, kuri būtu sasniedzami ilgtermiņā.

Vairākās politikas jomās šajos jautājumos ir vērojams progress un atbalstāmas iestrādes. Tomēr horizontālā sadarbības līmenī konstatējami arī trūkumi, kurus nepieciešams identificēt, veidojot pilnvērtīgu vardarbības novēršanas sistēmu. Tāpēc starpinstitucionālā sadarbība vardarbības izplatības ierobežošanas risinājumu izstrādē ir viens no būtiskākajiem aspektiem sekmīgai vardarbības novēršanas politikai valstī.

Vardarbībai ir dažādas formas un izpausmes. No vardarbības cieš ne tikai konkrētie upuri, bet arī sabiedrība kopumā, jo bērni, būdami vardarbības liecinieki, šādu uzvedības modeli projicē tālāk savās attiecībās, kas rada deformētu izpratni par cieņpilnu savstarpējo attiecību veidošanu.

Vardarbība ģimenē, pirmsskolas izglītības iestādēs, vispārējās izglītības iestādēs vai atsevišķu indivīdu starpā prasa atšķirīgu pieeju sistēmiskas prevencijas un kaitīgo seku novēršanas pasākumu izstrādē.

Vardarbības novēršanas politika Latvijā līdz šim ir bijusi sadrumstalota un fragmentāra, kas lielā mērā ir bijusi atkarīga no atbildīgās nozares politikas prioritātēm.

Programma vardarbības ģimenē mazināšanai 2008.–2011. gadam līdz šim ir vienīgais politikas plānošanas dokuments, kas izstrādāts tieši vardarbības novēršanas problēmjautājumu risināšanā. Turpmākie politikas plānošanas dokumenti, kā, piemēram, Sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu tiesību un iespēju veicināšanas plāns 2018.–2020. gadam, paredz veicināt integrētu, mērķtiecīgu un efektīvu nozaru politiku īstenošanu, tādējādi sekmējot sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu tiesību un iespēju īstenošanu dzīvē. Tomēr koordinēts, specifisks pasākumu kopums valsts mērogā tieši vardarbības novēršanai varētu būt efektīvāks.

Tāpēc atbalstu efektīvu starpinstitucionālo sadarbību vardarbības prevencijas jomā un aicinu atbildīgās nozares politikas veidotājus vienoties par starpinstitucionālās sadarbības modeli, kas veicinās ne tikai uzlabojumu ieviešanu sodu politikā, bet arī rehabilitācijas programmu pilnveidošanā un cietušo personu aizsardzības nodrošināšanā.

Aicinu iesaistītās institūcijas organizēt labāku pārvaldību un vienoties par vienu vadošo politiski atbildīgo iestādi attiecīgo jautājumu koordinēšanā.

Valsts prezidents

Egils Levits